

TECHNOLOGIE MERCATA V ROCE 2020

Rozhovor s Petrem Zahradníkem

V současné době je opět velmi aktuální asanace skládek kůrovcového dříví, kde jednou z používaných metod je technologie MERCATA, využívaná již třetím rokem (v roce 2018 to bylo pouze v rámci testování a částečně poloprovozní zkoušky). Jaké jsou dosavadní zkušenosti s touto metodou, v rozhovoru přibližuje odborník na ochranu lesa Petr Zahradník.

■ Jsou nějaké nové poznatky s využitím technologie MERCATA při ochraně skládek kůrovcového dříví?

Ano. Na základě postupného ověřování použitelnosti technologie MERCATA pro asanaci skládek napadených lýkožroutem smrkovým jsme doporučili drobné úpravy. To jsme již avizovali při zavádění této metody do praxe. Aktuální kůrovcová kalamita nás nutila k rychlému řešení. Nebyl dostatečný čas vše „vyprecizovat“. Zejména v minulém roce jsme na základě zkušeností připravili další doporučení.

■ O jaká doporučení se ve stručnosti jedná?

V současnosti vidíme optimální velikost ošetřované skládky do 100 m³. Větší skládky je také možné ošetřovat touto technologií, avšak pouze do velikosti cca 350 m³. Při větším objemu se zvyšuje riziko poškození krycí plachty. Velmi důležité je stále řádné začlenění skládky a odstranění zbytků větví a suků, které by mohly způsobit protržení krycí plachty. Zvýšenou pozornost je dále nutné věnovat řádnému zatížení textilie, a to ne pouze na zemi, ale i na vrchu skládky. Absence zatížení na vrchu skládky je stále velkým problémem, který v praxi často vidáme. Dochází tím ke snížení efektivity použití této metody (ale

projevuje se to i u jiných technologií asanace skládek).

■ Máte nové poznatky i v oblasti účinnosti této metody?

Zkušenosti z minulého roku nás přivedly k drobné modifikaci používání této metody, která zvyšuje efektivitu jejího použití. Při navázení skládky je vhodné provést postřik insekticidem již právě při navázení, a to podle výšky hráně, cca ve výšce 0,5 m od země a následně na povrchu skládky (při hráni do výšky 2 m), případně ještě jeden postřik ve výšce cca 1,5 m a následně na povrchu skládky (při vyšších hráních).

Důvodem je zvýšení účinnosti. Brouci se často v nižších partiích běžně přerojují (obdobně jako při obdobných technologiích, sloužících k ošetřování skládek). Zdánlivě by to nemuselo vadit – šíření lýkožroutů tímto zabráníme. Problémy by však mohly nastat v případě při odvozu skládky nebo její části, kdy by se lýkožrouti mohli vyrojít a napadnout další stromy.

■ Kdy lze skládku podle nových poznatků odkrýt?

K odkrýetí skládky by mělo dojít až po dokončení vývoje lýkožrouta, pokud není dřevo expedováno ještě před dokonče-

ním vývoje k odběrateli. Částečně je to zdůvodněno již v předchozí odpovědi.

■ Jsou známy nějaké nové faktory, které by mohly ovlivnit účinnost této metody?

Ukazuje se, že opravdu velmi důležité je řádné začlenění skládky a odstranění zbytků větví, které mohou způsobit protržení plachty. Velmi důležité je taky, aby skládky nebyly zakládány na větrem exponovaných stanovištích, protože se tím zvyšuje riziko poškození krycí plachty.

■ Má nějaký vliv na použití této metody vývojové stadium lýkožroutů?

Ne. Vývojové stadium v naskladňovaných sortimentech není limitujícím faktorem pro použití metody. Lze ji použít v libovolném vývojovém stadiu.

■ Má tato metoda vliv na kvalitu dříví?

Dříví ošetřené touto technologií v průběhu sezóny nevykazuje známky poškození, naopak se zamezuje vzniku výsušných trhlin, a to i při ponechání skládky přikryté přes zimu.

■ Je při této metodě ohrožen necílový hmyz?

Hmyz, který se v době aplikace nachází pod kůrou, je pochopitelně zahuben, stejně jako u jiných metod. Ovšem hmyz, který nalétává na takto ošetřené skládky, není kontaminován a není nijak ohrožen.

■ Je ještě něco důležitého, co by měl potenciální uživatel vědět o této technologii?

Domnívám se, že je nutné upozornit, že jde o patentově chráněnou metodu (užitný vzor). Lze ji použít pouze tehdy, jestliže si u držitele licence pořídíte prostředky k její aplikaci, resp. se souhlasem držitele licence v případě zakoupení prostředků od jiného dodavatele.

*Děkujeme za rozhovor
Red.*